

Estonian Business School

Metoodikate labor

EBS BAKALAUREUSETÖÖ

KIRJUTAMINE JA HINDAMINE

Hindamiskriteeriumite tabel (i.k. *rubric*, edaspidi ruubrik) ja juhised

Tallinn 2021

Sisukord

Sissejuhatus.....	3
Bakalaureusetöö algus: Sissejuhatus.....	5
Uuringu taust: Kontseptsioonid ja varasemate uuringute tulemused.....	6
Lõputöö uuringu protsess: Uurimismeetodid.....	8
Uuringu tulemused: Tulemused ja arutelu	11
Bakalaureusetöö kokkuvõte: Kokkuvõte	14
Bakalaureusetöö üldine sidusus	15
Kirjutamise stiil ja formaat	15
Viitamine lõputöös.....	17
Peatükk: autorite panus (juhul, kui bakalaureusetööl on kaks autorit)	18
Hindamise skaala	19
Bakalaureusetöö rubriku ja juhiste sõnastik.....	19
Analüütiline/analüüsitud	19
Kontseptuaalsed tõendid	19
Kirjeldav/kirjeldatud	20
Empiiriline tõend	20
Põhjendus.....	20
Märksõna/kontseptsioon	20
Tulemuste esitamine ja tulemuste tõlgendamine	20

Sissejuhatus

EBSi bakalaureuseõppe tudengid peavad suutma läbi viia ja esitada uurisprojekti, st kirjutada bakalaureusetöö. Bakalaureusetöö on teoreetilistel alustel põhinev uurimisprojekt, mis demonstreerib kirjutaja suutlikkust lahendada äritegevusega (näiteks juhtimise, turunduse, finantside, majanduse või muude valdkondadega) seotud probleeme kriitiliselt ja iseseisvalt. Seetõttu ei ole ainult teoreetiline või ainult kontseptuaalne projekt bakalaureusetööks piisav.

Enamasti on bakalaureusetöö „klassikaline“ kolmeosaline kirjalik töö, mis koosneb 1) teemakohase akadeemilise kirjanduse ülevaatest; 2) uurimismeetoditest; ja 3) tulemustest ja arutelust. Kolmele loetletud osale eelneb sissejuhatus ning järgneb kokkuvõte.

Bakalaureusetöö kirjutamise ja hindamise teevad läbipaistvaks alloleva ruubriku hindamiskriteeriumid, mis hõlmavad nii töö sisu kui vormi. Seejuures võivad bakalaureusetöö ruubrikus olevad kriteeriumid esineda töös ka teises järjekorras, kui ruubrik seda ette näeb, s.t. vastavalt lõputöö loogikale. Siiski peavad kõik ruubrikus loetletud kriteeriumid olema kaetud. Näiteks võib varasemaid teemakohaseid teadusuuringuid kajastada osas „Kontseptsioon ja varasemate uuringute tulemused“ JA/VÕI osas „Uurimismeetodid“. NB! Palun pidage meeles, et bakalaureusetööd saab esitada veid juhul, kui see sisaldab kõiki alljärgnevaid osasid – Sissejuhatus, Kontseptsioonid ja varasemate uuringute tulemused, Uurimismeetodid, tulemused ja aruteli, ning Kokkuvõte (kaasa arvatud Autorite panus juhul, kui bakalaureusetööl on 2 autorit).

Bakalaureusetöö pikkus on 30-40 lk ilma tiitellehe, tiitellehe pöörde, sisukorra, jooniste loetelu, tabelite loetelu, kasutatud kirjanduse ja lisadeta. Teisisõnu algab leheküljaarvestus (mitte nummerdamine) leheküljel „Sissejuhatus“ ja lõpeb lehelküljel „Kokkuvõte“.

Järgnevalt käsitletakse juhiseid töö erinevate osade kirjutamiseks ja hindamiseks. Tabelite järgnevad kommentaarid vastavad hindele A sooritatud bakalaureusetöö nõuetele. Käesoleva dokumendi lõpust leiad ruubrikus kasutatud terminite sõnastiku.

Bakalaureusetöö algus: Sissejuhatus

Sissejuhatav peatükk kirjeldab kogu töö tausta. Sissejuhatuse kohustuslikud komponendid on esitatud tabelis 1.

Tabel 1. Sissejuhatuse kriteeriumid ja punktid.

KRITEERIUM	PUNKTID			
	2	1	0	
Lõputöö taust (lühike ülevaade teemast, märksõnadest ja kontseptsioonidest)	2	1	0	
	Ülevaade on arusaadav; märksõnade ja kontseptsioonide kirjeldus lähtub olemasolevatest uuringutest, on kogu lõputööd läbiv ning kooskõlas töö teema ja pealkirjaga.	Ülevaade on ebaselge; märksõnu ja kontseptsioone on vähesel määral kirjeldatud ning haakuvad halvasti töö teema ja pealkirjaga.		Puudub
Valitud teema põhjendus (miks uuring läbi viidi)	2	1	0	
	Uuringu läbiviimise põhjendus on veenev (arusaadav, argumenteeritud, selgitab, kes sellist uuringut vajab).	Argumendid ei ole veenvad VÕI põhjendus on nõrk VÕI uuringust kasusaajad pole välja toodud.		Puudub
Uuringu eesmärk	4	2	0	
	Selgelt esitatud eesmärk ja oodatav tulemus (mida tahtsid teada saada) ning kasutatud uurimismeetodid.	Eesmärk on arusaamatu või liiga üldine ja pole täielikus kooskõlas töö teema ja pealkirjaga JA/VÕI oodatav tulemus pole välja toodud.		Puudub
Uurimisküsimus(ed) või -ülesanded või hüpotees(id)	3	2	1	0
	Selgelt esitatud ning kooskõlas uuringu eesmärgi, pealkirja ja sisuga.	On esitatud, kuid osaliselt pole kooskõlas uuringu eesmärgi, pealkirja ja/või sisuga.	On esitatud, kuid pole kooskõlas uuringu eesmärgi, pealkirja ja/või sisuga.	Puudub
Peatükkide ülevaade	1			0
	On olemas.			Puudub

Sissejuhatus tutvustab peamisi kontseptsioone ja märksõnu, millele bakalaureusetöö tugineb. Sissejuhatus peab olema täielikus kooskõlas töö teema ja pealkirjaga ning selgitama veenvalt, miks uuring läbi viidi. Veenev selgitus tähendab, et on esitatud põhjalikud argumendid selle kohta, kes antud uuringu tulemusi vajab ja kes sellest kasu saab.

Sissejuhatus avab ka uuringu eesmärgid ja oodatava tulemuse (näiteks ettevõtte saab teada oma töötajate peamised motivatsioonitegurid). Lisaks loetletakse siin uurimisküsimused VÕI -ülesanded VÕI hüpoteesid. (NB! Üks kolmest peab lõputöös esinema). Uurimisülesannete korral peab esitama iga ülesande seotust uurimisprojektiga (näiteks Ülesanne 1: esitada peamise teema kohta käivad kontseptsioonid ja tõendid, mille eesmärgiks on tutvuda varem läbi viidud uuringutega ja vastavalt sellele konstrueerida edasine uuring) ning nimetama uurimismeetodid töö eesmärgi saavutamiseks. See osa lõppeb lühikese ülevaatega bakalaureusetöö ülesehitusest.

Uuringut planeerides arvesta, et uuringu eesmärk peab olema saavutatav bakalaureusetöö raames ja selle mahus (st 6 ETCS, 162 tundi tööd, 30-40 lehekülge teksti). Liiga ambitsioonikas eesmärk võib jääda saavutamata.

TÄHTIS! Palun ära vali teemat, mis sind ei huvita. Vastasel korral osutub töö kirjutamine väga keeruliseks.

Uuringu taust: Kontseptsioonid ja varasemate uuringute tulemused

Selles peatükis esitad uuringu teemaga seotud peamised definitsioonid/kontseptsioonid (Tabel 2). Peatükis täpsustatakse analüütilisel viisil teemaga seotud kontseptuaalsed ja empiirilised tõendid. Näidatakse, kuidas teiste poolt varem uuritu ja kirjutatu on käesoleva tööga seotud. Vaadeldakse erinevaid definitsioone, empiirilisi lähenemisi, arvamusi jms. ning seejärel näidatakse ja põhjendatakse, milliseid neist kasutatakse käesolevas töös. Viimast võib käsitleda vastava alapeatüki lõpus või eraldi kokkuvõtvas alapeatükis selle peatüki lõpus.

Kontseptsiooni peatüki eesmärk on saavutada spetsiifilisus. See tähendab, et tuleb olla kursis mitmete teemakohaste publikatsioonidega. Igas alapeatükis peab käsitlema mitmeid (mitte ühte) allikaid ja olema teema-spetsiifiline. Näiteks kui bakalaureusetöö räägib inimesest kui brändist, ei peaks see peatükk algama „brändide ajaloo“ga, vaid inimese kui brändi kontseptsiooni määratlemisega.

Seda peatükki koostades liigu üldiselt üksikule. Näiteks kui uurid Z-generatsiooni Eestis, siis alusta Z-generatsiooni defineerimisega üldiselt ja seejärel kirjuta Z-

generatsioonist Eestis. Sa võid näiteks võrrelda Z-generatsiooni erinevaid omadusi teiste generatsioonidega, kuid teisi generatsioone defineerima selles peatükis ei pea. Või näiteks kui peamine teema/märksõna on „inimene kui bränd“, ei tohi töö alata teemaga brändide ajaloost. Et vahet teha, mis on ja mis ei ole vajalik, võrdle teemat (antud juhul „brändide ajalugu“) töö peamise eesmärgiga (antud juhul „kuidas inimene kui bränd mõjutab ostmist“). Kui teema on otseselt seotud uuringu eesmärgiga, peab see leidma käsitlemist peatükis „Kontseptsioonid ja varasemate uuringute tulemused“. Kui see ei ole otseselt seotud, ei peaks sellest kirjutama. Bakalaureusetöö erinevate osade sidusus peab olema lugejale selgelt nähtav.

Tabel 2. Kontseptsiooni kriteeriumid ja punktid

KRITEERIUM	PUNKTID			
	5	3	2	0
Kontseptsioonide definitsioonid (erinevad vaatenurgad)	Sama märksõna erinevad definitsioonid on võrreldud ja analüüsitud; töös kasutatavate definitsioonide valik või nende kombinatsioonid on välja toodud ja valikut on põhjendatud.	Osaliselt võrreldud / võrdlus on osaliselt analüütiline ja osaliselt kirjeldav.	Ainult kirjeldav.	Puudub
Varasemate uuringute ülevaade (kontseptuaalsete ja empiiriliste uuringute tulemused) asjakohastest allikatest.	Analüütiline ja võrdlev.	Osaliselt võrdlev/analüütiline ja osaliselt kirjeldav.	Ainult kirjeldav.	Puudub
Kontseptuaalse ja empiirilise kirjanduse valiku asjakohasus. (kontseptsioonid ja uuringute tulemused on seotud uuringu eesmärgiga)	Asjakohane ja selge seos kontseptsioonide ja uuringute tulemuste ning käesoleva bakalaureusetöö uuringu eesmärgi vahel.	Seos esineb, kuid pole selgesõnaliselt välja toodud.	Mõned, aga mitte kõik kontseptsioonid ja uuringute tulemused on seotud uuringu eesmärgiga.	Seost pole

Sobiva teaduskirjanduse leidmiseks kasuta Google Scholar’it, EBSCOt, ProQuest’i või muud analoogset keskkonda. Sisesta otsingusse oma bakalaureusetöö märksõnad, kontseptsioonid või termineid. Näiteks sisesta “tarbijate ootused autoteenindusele“. Kui see otsing tulemust ei anna, kasuta märksõnu „tarbijate ootused“ või „autoteenindus“ ning leia artiklid, mis sinu töö eesmärgiga seotud on. Otsingus tuleb muidugi kasutada inglise keelt.

Lõputöö uuringu protsess: Uurimismeetodid

Selle peatüki alguses kirjelda uuringu konteksti (ettevõte, tegevusvaldkond, riik, vms) ja selle seost bakalaureusetöö eesmärgiga. Seejärel selgita uurimismeetodit või -meetodeid (näiteks kvalitatiivne, kvantitatiivne, kombineeritud meetod, vms) ning põhjenda, miks just sinu valitud meetod on kõige sobivam töö eesmärgi saavutamiseks. Meetodi sobivus peab olema põhjendatud tuginedes uurimismeetodeid käsitlevatele akadeemilisele kirjandusele. Kui kasutad näiteks kvantitatiivset meetodit, ära kirjelda teisi võimalikke meetodeid, sest need pole sinu bakalaureusetöö seisukohast olulised. Valimi kirjeldamisel selgita ja põhjenda, kuidas valim moodustati (kriteeriumid – näiteks naised vanuses 15-45; meetodid – näiteks eesmärgistatud valik) ning milline on valimi struktuur (näiteks 50 meest ja 50 naist vanuses 15-45). Juhul, kui uurimismeetodiks on üks kaasus (nt. Üks ettevõte), pole valimi kirjeldus oluline, kuid lisada tuleb analüüsiüksuste kirjeldus. Ka valimi moodustamise meetod peab tuginema uurimismeetodeid käsitlevale akadeemilisele kirjandusele.

Selles peatükis tuleb ka selgitada, kuidas kasutati peamisi kontseptsioone küsimustiku või intervjuu raamistiku/küsimuste koostamisel, kuidas regressioonivalem(is) tekkisid, jne.

Kui kasutad andmeid varasematest uuringutest, tuleb kirjeldada nende andmete kogumisel kasutatud meetodit ja eesmärki. Kui kasutad oma uuringus vaid mõnda näitajat varasema uuringu käigus kogutud andmetest, tuleb nende valikut põhjendada. Teistisõnu tuleb bakalaureusetöös näidata seda, kuidas kasutatud andmed võimaldavad saavutada uuringu eesmärki parimal moel.

Andmete kogumise meetod annab samm-sammult ülevaate uuringu protseduurist. Ka see protseduur peab toetuma uurimismeetodeid käsitlevale akadeemilisele kirjandusele.

Andmete kogumise protsessi kirjeldus peab olema sedavõrd selge ja detailne, et see, kes tulevikus tahab sama uuringut korrata, saaks seda teha. Andmete kogumise meetod peab sobima valitud uurimismeetodiga (näiteks kui valid kvalitatiivse meetodi, ei saa andmete kogumise meetod olla vaid valikvastustega küsimustik). Kui bakalaureusetöö uuringus kasutati kvalitatiivmeetodit ning analüüsimeetodiks on

sisuanalüüs, siis tuleb kodeerimissüsteem ja analüüsiprotsess avada ja selgesti kirjeldada. See kirjeldus peab põhinema akadeemilisel kirjandusel ning peab olema seotud sisuga peatükis Kontseptsioonid ja varasemate uuringute tulemused.

Kui uuringus kasutati kvantitatiivset meetodit, siis tuleb näiteks regressioonianalüüsi puhul selgitada mudeli koostamise põhimõtteid (kirjeldada sobiva regressioonivalemi koostamist). See kirjeldus peab põhinema akadeemilisel kirjandusel ning peab olema seotud sisuga peatükis Kontseptsioonid ja varasemate uuringute tulemused.

Kui bakalaureusetööd kasutatakse kirjeldavat statistikat, siis tuleb kirjeldada seda, milliseid väärtusi (keskmised, mediaanid, standardhälbed, jne) arvutate, võrdlete, analüüsitate, ja miks. Andmete analüüsi osas peab selgelt kirjeldama ja põhjendama kasutatud andmete analüüsi metoodikat. Näiteks kui toetud kirjeldavale statistikale ja esitad selle Survey Monkey poolt genereeritud diagrammiga, tuleb Survey Monkey'le viidata. Pea meeles, et diagramm ise ei ole andmete analüüs. See on vaid analüüsi tulemuste näitlikustamine.

Sisuliselt peab see bakalaureusetöö osa kirjeldama seda, kuidas järgmise osa (Tulemused ja arutelu) sisu saadi.

Tabel 3. Peatüki "Uurimismeetodid" kriteeriumid ja punktid.

KRITEERIUM	PUNKTID			
	2	1		
Uuringu konteksti ülevaade (ettevõtte, tegevusvaldkond, riik, vm.)	Uuringu kontekst on selgelt kirjeldatud ning töö teema ja uuringu eesmärgi seisukohalt olulised aspektid on välja toodud.	Kirjeldus on mõneti arusaamatu ja/või uuringu konteksti olulised osad on jäänud välja toomata.		Puudub
Uurimismeetodi põhjendus (kvalitatiivne, kvantitatiivne, kombineeritud, vms.)	Uurimismeetodi valik on selgelt põhjendatud ja tugineb akadeemilisele kirjandusele uurimismeetodite ja -disaini kohta. Valik on vastavuses uuringu eesmärgi ja teemaga.	Uurimismeetodi valik on kirjeldatud ja mõnel määral seotud uuringu eesmärgiga. Osaliselt põhjendatud.	Uurimismeetodid on kirjeldatud, kuid seos uuringu eesmärgiga on ebaselge või ei tugine see asjakohasele akadeemilisele kirjandusele.	Puudub

Valimi valiku põhjendus (kriteeriumid, meetod ja kirjeldus)	2		1	0
	Selge, arusaadav ja piisav uuringu eesmärgi saavutamiseks. Hästi põhjendatud tuginedes valimi valikut puudutavale akadeemilisele kirjandusele.		Ebapiisav või arusaamatu (nt. põhjendamata VÕI ei sobi uuringu eesmärgi saavutamiseks ja/või ei tugine vastavale akadeemilisele kirjandusele.	Puudub
Andmete kogumise meetod (kuidas ja mida andmete kogumisel tehti). Samuti kirjeldab uurimisinstrumenti koostamise põhimõtteid (nt. Intervjuu kava, küsimustik, mudel, valem) ja/või muid andmekogumisega seonduvaid aspekte (seotud peatükiga Kontseptsioonid ja varasemate uuringute tulemused ning bakalaureusetöö kontekstiga). Kui kasutati kaudseid allikaid, tuleb selgitada, mida ja miks just seda kasutati ning kust kaudsed allikad võeti. Privaatsuse jms nõuded on täidetud.	4	2	1	0
	Ülevaade andmete kogumise protsessist on kirjeldatud samm-sammult, mis teeb võimalikuks uuringu kordamise. Andmete kogumise meetodi kirjeldus tugineb vastavale akadeemilisele kirjandusele ning on hästi põhjendatud uuringu eesmärgi saavutamise seisukohalt. Uurimisinstrumenti koostamise ja/või kaudsete andmete valiku põhimõtted on selgesti kirjeldatud.	Ülevaade andmete kogumise protsessist ja meetodist on esitatud, kuid on nõrgalt seotud uuringu eesmärgiga või ei tugine ulatuslikult akadeemilisel kirjandusel. Uuringuinstrumenti koostamise või kaudsete andmete valimise põhimõtted on mõneti arusaamatult kirjeldatud.	Halvasti organiseeritud kirjeldus (uuringu protsess on vaid aimatav).	Puudub
Andmete analüüsi meetodid ja põhjendus (annab selge ülevaate andmeanalüüsi protsessis. Näiteks selgitab ammendavalt kvalitatiivuuringuga seotud kodeerimise protsessi või kvantitatiivuuringuga seotud mudeli koostamise protsessi).	4	2	1	0
	Selge, arusaadav ja sobiv uuringu eesmärgi saavutamiseks ning tugineb akadeemilisele kirjandusele. Andmeanalüüsi kirjeldus on piisavalt ammendav, et seda korrata tulevastes uuringutes.	Sobib uuringueesmärgi saavutamiseks, kuid ei ole ammendavalt kirjeldatud.	Ebapiisavalt kirjeldatud või arusaamatu või ei sobi uuringu eesmärgi saavutamiseks.	Puudub

Tuleks meeles pidada, et bakalaureusetööga saavutatakse üldistamist võimaldavat tulemust väga harva. Enamasti on tudengite uuringud väga väikese valimiga ja/või on uuring kvalitatiivne. Kummalgi juhul pole võimalik tulemusi üldistada. Kui uurid näiteks 150 murdealist eestlast, ei saa tulemusi üle kanda kõigile murdealistele eestlastele. Selline uuring võib näidata mingeid mustreid, kuid ei midagi enam. Pealegi polegi kvalitatiivse uuringu eesmärgis üldistada. Sellise uuringuga kogutakse sügavamat teavet mingi nähtuse kohta. Siiski, kui töö sisuks on kaasus ja viid läbi

kogu ettevõtet hõlmava uuringu, saad tulemusi üldistada sellele ettevõttele tervikuna. Seda tuleb silmas pidada tulemuste esitamisel ja arutelus.

NB! Pidage alati meeles, et bakalaureusetöö metoodikat puudutavad valikud peavad tulenema bakalaureusetöö eesmärgist ning kasutatavatest kontseptsioonidest ja varasemate uuringute tulemustest, s.t. valitud uurimismetoodika sobib bakalaureusetöö eesmärgi saavutamises; valitud uurimismetoodika sobib andmekogumismeetoditega; andmekogumismeetod sobib andmeanalüüsimetodiga; ja kogu eelnev on otseses seoses peatükis Kontseptsioonid ja varasemate uuringute tulemused väljatooduga.

Uuringu tulemused: Tulemused ja arutelu

Selles peatükis ei pea olema kahte alapeatükki “Tulemused” ja “Arutelu”. Näiteks kvalitatiivse uuringu korral saab tulemusi ja arutelu käsitleda samas peatükis. Peatükki võib struktureerida ka teiste kriteeriumite (näiteks uurimisküsimuste) alusel. Oluline on selle struktuuri loogilisus ja mõistetavus.

Käesolev peatükk kajastab uuringu tulemusi. Kui tulemused esitatakse graafiliselt (nt tabeli või joonisena), ei tohiks järgnev tekst korrata seda, mida lugeja on juba tabelist, jooniselt või graafikult välja lugenud. Selle asemel tuleks kirjeldada tulemusi uuringu kontekstis. Näiteks kui tabelist on näha, et standardhälve on x , pole vaja kirjutada „standardhälve on x “, vaid selgitada, mida selline standardhälve uuringu tulemuste valguses tähendab.

Andmete visualiseerimine on alati tervitatav. Seejuures peaks visuaal (graafik, tabel vms) sisaldama summeeritud andmeid, mitte lihtsalt andmeid iga küsimuse kohta.. Näiteks kui uuring sisaldab kümnet küsimust, ei pea nende tulemusi tingimata illustreerima kümne graafiku või tabeliga. Selle asemel tuleks tulemused summeerida ja illustreerida paari visuaaliga. Teiste sõnadega, kasuta visualiseerimist säästlikult.

Selgelt peaks eristama tulemuste esitamist, tulemuste analüüsi ja arutelu. Näiteks kirjeldava statistika korral on graafik tulemuste esitamine, aga numbrite tähenduse selgitamine uuringu kontekstis on analüüs, millele järgneb akadeemilisel kirjandusel põhinev/võrdlev tulemuste arutelu.

Tabel 4. Tulemuste ja arutelu kriteeriumid ja punktid

KRITEERIUM	PUNKTID			
Tulemuste esitamine	4	3	2	0
	Selge, arusaadav (lugeja-sõbralik) ja loogiliselt struktureeritud vastavalt kontseptsioonile või uurimisküsimustele või teemadele/küsimustele või andmete analüüsi meetodile.	Struktuur on loogiline, kuid mõned tulemused pole esitatud lugeja-sõbralikult.	Struktuuri loogika on ebaselge ja tulemused pole esitatud lugeja-sõbralikult.	Puudub
Tulemuste tõlgendamine	6	4	2	0
	Loogiline, hästi struktureeritud ja arusaadav selgitus ning analüüs. Otseselt seotud uuringu eesmärgiga ja meetodiga.	Tulemusi on selgitatud ja osaliselt analüüsitud, kuid on nõrgalt seotud uuringu eesmärgi või meetodiga.	Liigselt lihtsustatud selgitused, mis pole seotud eesmärgi ja meetodiga. Liigselt kirjeldav	Puudub
Arutelu ja tulemuste võrdlemine teoreetilise raamistikuga (ristviited peatükki Kontseptsioonid ja varasemate uuringute tulemused)	6	4	2	0
	On võrreldud ja hästi seotud teoreetilise raamistikuga.	Mõneti ülemäära pealiskaudne.	Väga pealiskaudne.	Puudub
Soovitused või kasu huvigruppidele (poliitikut, tegevusvaldkond, ettevõtte, juhid, ülikool, isiklik huvi vms)	4	2		0
	Selgelt esitatud ja hästi seotud tulemuste, arutelu ja uuringu eesmärgiga (võttes arvesse uuringu piiranguid)	Esitatud, kuid nõrgalt seotud tulemuste ja aruteluga.		Puudub

Lisaks peab arutelu näitama seda, kuidas uuringu tulemused on seotud olemasoleva akadeemilise kirjandusega (kontseptsioon ja varasemate uuringute tulemused), mida teatakse sõna „ristviited“ all. Ristviidete ja (puudevate) seoste esitamisel viidake palun allikale (nt. Smith, 2020), mitte bakalaureusetöö peatükkidele. Kui töös on uurimisküsimused, tuleb siin nendele küsimustele vastata. Kui töös on kasutatud hüpoteese, tuleb kirjutada, kas hüpoteesid leidsid kinnitust või mitte. Kuid kui töös on uurimisülesanded, käsitletakse neid lõputöö osas „Kokkuvõte“. Peatükk „Tulemused ja arutelu“ lõppeb soovitusetega huvigruppidele. Samuti tuleb pakkuda välja uuringu tulemuste rakendamise võimalused (või vastata küsimusele „mis siis nüüd edasi?“). Kuna sageli võib vastuse sinu uurimisküsimustele leida ka guugeldades, tuleb selgelt näidata, mis sinu uuringus ilmnes sellist, mida poleks saanud teada ilma sinu uuringuta.

Bakalaureusetöö kokkuvõte: Kokkuvõte

Kokkuvõte on bakalaureusetöö terviklik ülevaade. Kui inimene loeb AINULT kokkuvõtet, peab ta aru saama, miks, mida ja kuidas midagi tehti, mis tulemused saadi ja kellel tehtud uuringust kasu on. Siia jõudes on kõigile uurimisküsimustele vastatud, uuringu eesmärk saavutatud.

Palun pidage mees, et Kokkuvõte ei koosne vaid Tabelis 5 esitatud elementide loendist. Kokkuvõte on seotud ja loogiliselt üles ehitatud "jutt", mis esitab kogu bakalaureusetöö lühidalt, kuid arusaadavalt, kajastades selle kõiki osasid algusest lõpuni.

Tabel 5. Kokkuvõtte kriteeriumid ja punktid

KRITEERIUM	PUNKTID			
	7	1		0
Bakalaureusetöö terviklik ülevaade: 1) väga lühike tausta kirjeldus; 2) uuringu eesmärk; 3) väga lühike kontseptsiooni(de) kirjeldus; 4) uuringus kasutatud uurimismeetodid (andmete kogumise ja analüüsi meetod); 5) peamised tulemused (lühidalt uurimisküsimuste/hüpoteeside vastused); 6) tulemused ja arutelu; 7) uuringu väärtus sihtrühmadele.	Kõik 7 olemas.	1,5 punkti iga elemendi eest.		Puudub
Käsitletud on 1) uuringu usaldusväärsust; 2) piiranguid; 3) soovitusi edasisteks uuringuteks (akadeemilisteks ja/või professionaalseteks)	4	3	1	0
	Kõik 3 olemas.	2 olemas või kõik olemas, aga kohati ebaselge.	1 olemas.	Puudub

Sellest peatükist peab ka selguma, mil määral saab tulemusi pidada usaldusväärsateks (st kuidas kõik uuringu käigus langetatud valikud aitasid kaasa uuringu eesmärgi usaldusväärseks saavutamiseks); millised on piirangud ja milline on nende piirangute mõju uuringu tulemustele; soovitusid edasisteks uuringuteks (akadeemilisteks või professionaalseteks).

Pea mees, et oma töö piirangute tunnistamine on tugevus, mitte nõrkus. Samuti pea mees seda, et soovitusid, millest kirjutasid osas „Tulemused ja arutelu“, tuleb lühidalt esitada ka bakalaureusetöö selles osas.

Bakalaureusetöö üldine sidusus

Käesolev osa hindab bakalaureusetöö üldist sidusust – kuivõrd hästi, järjepidevalt ja loogiliselt on seotud selle kõik osad. Bakalaureusetöö pealkiri, eesmärk, uurimisküsimused / -ülesanded / hüpoteesid, asjakohane kasutatud kirjendus, uurimismeetodid (kõik selle elemendid, vt. Tabel 3), tulemused, tulemuste arutelu ja analüüs peaksid kõik koos jätma mulje, et uurimistöö käigus tehtud valikud on sobivaimad uurimistöö eesmärgi saavutamiseks.

Bakalaureusetöö kõik peatükid peavad olema omavahel loogilises seoses, s.t. nad on kõik asjakohased ja vajalikud käesoleva uurimistöö läbiviimiseks. Bakalaureusetöö erinevate osade seotus peab olema lugejale selgesti nähtav ja tunnetatav.

Tabel 6. Sidususe kriteeriumid ja punktid

KRITEERIUM	PUNKTID			
	10	6	3	0
Pealkiri, eesmärk, kasutatud kontseptsioonid, meetodid, tulemused ja tulemuste arutelu (s.t. kõik bakalaureusetöö elemendid) on selgesti seotud ja asjakohased.	Bakalaureusetöö kõik osad on omavahel loogilises seoses ning töö on sidus.	Üldiselt sidus, kuid esineb üksikuid ebakõlasid.	Bakalaureusetöö erinevate osade vahel esineb mitmeid ebakõlasid, kuid on üldiselt vastuvõetav.	Bakalaureusetöö peamiste osade vahel esinevad ebakõlad ja moodustavad täiesti mittesidusa tulemuse.

Kirjutamise stiil ja formaat

Bakalaureusetöö tuleb kirjutada akadeemiliselt ja formaalselt, kuid siiski lugejasõbralikult. Formaalne tähendab, et töö ei sisalda slängi, moesõnu ega kirjeldavaid metafoore. Näiteks ei või inglise keeles kirjutades kasutada lühendeid „*don't, isn't, can't, jms*”. Võid kasutada mina-vormi (mina uurisin) VÕI kaudset vormi (uuriti). Oluline on, et kasutad sama vormi kogu töö ulatuses.

Kirjutades arvesta, et kirjeldamine ja analüüsimine on erinevad asjad. Heas töös leidub mõlemat, kuid põhirõhk on analüüsil. Kirjeldamine tähendab loetlemist (lähenemisviisid, definitsioonid, kontseptsioonid, tulemused jne); analüüsimine tähendab võrdlemist, oma sõnadega kirjeldustest järelduste tegemist. Seega eelneb kirjeldus peaaegu alati analüüsile.

Ka terminoloogiat tuleb kogu töö ulatuses kasutada järjekindlalt ühte moodi. Näiteks kui definitsioonis kasutati sõna „klient“, ei tohi edaspidi kliendist kirjutades kasutada teisi sõnu (tarbija, kasutaja jms).

Kõik bakalaureusetöö peatükid peavad olema integreeritud, st need kõik on vajalikud ja üksteisest sõltuvad. Näiteks tuleb ühe peatüki või sektsiooni lõpus teha 1-2 lausega sissejuhatus järgmisesse peatükki, et näidata seost kahe teineteisele järgneva osa vahel.

Bakalaureusetöö on lugeja-sõbralik, kui see on jagatud alapeatükkideks. Kuid pea meeles, et iga pealkirjastatud alapeatükk peab olema vähemalt 1 lehekülje pikkune (vastavalt EBSi stiili juhendile). Alapeatükid, mis on sellest lühemad, jätavad ebaolulise mulje ja neid tuleks vältida. Pigem tuleks sellised lõigud siduda eelmise või järgmise alapeatükiga. Näiteks kui andmete analüüsi käsitlev peatükk on lühem kui 1 lehekülg, liida see andmete kogumise peatükiga. Iga sektsioon peaks lõppema sinu enda sõnadega (sinu kokkuvõttev lause või paragrahv), mitte refereeritud lausega.

Tabel 7. Kirjutamise stiili ja formaadi kriteeriumid ja punktid

KRITEERIUM	PUNKTID			
	3	2	1	0
Keelekasutus (terminoloogia tähtsus; formaalne ja akadeemiline stiil)	Akadeemiliselt täiesti korrektne, grammatiliselt õige ja lugeja-sõbralik.	Enam-vähem akadeemiliselt korrektne, grammatiliselt õige ja lugeja-sõbralik.	Rahuldav.	Akadeemiliselt mittekorrektne, esineb grammatika vigu, mis hääriavad lugemist.
	2		1	0
Peatükid omavahel tasakaalus (kõikidele peatükkidele on pööratud võrdselt tähelepanu)	Hea tasakaal.		Vastuvõetav.	Halb tasakaal.
	2		1	0
Viidete vormistus (tekstisene ja kasutatud kirjanduse loetelu) ja selle järjekindlus (tekstisisesed viited ja kasutatud kirjanduse loetelu on kooskõlas)	3	2	1	0
	Kõik viited (tekstisisesed ja kasutatud kirjanduse loetelus) õigesti vormistatud ja esitatud.	Kasutatud kirjanduse loetelus või tekstisiseses viidetes esineb üksikuid puudusi.	Kasutatud kirjanduse loetelus või tekstisiseses viidetes esineb mitmeid puudusi.	Kasutatud kirjanduse loetelus või tekstisiseses viidetes rohkelt esineb puudusi.

EBS stiiljuhendile vastav (kirjastiil (i.k. font), lõigud jms)	3	2	1	0
	Vastab täielikult.	Pigem vastab,	Osaliselt vastab.	

Töö tasakaal tähendab, et fookus pole vaid töö üksikutel osadel. Hea suhe on 30%-30%-30%. Suhe 40%-20%-40% on samuti hea. Näiteks võib meetodite peatükk olla lühem kui 20% juhul, kui kõik ruubriku elemendid selles peatükis on esitatud. Seetõttu pole eesmärgiks töö osade katmine enam-vähem võrdsel arvul lehekülgedel, vaid see, et kõik ruubriku elemendid oleksid kaetud.

Tuleb meeles pidada, et pealkiri, eesmärk ja töö sisu oleksid kooskõlas. Näiteks kui töös kasutatakse kahte peamist märksõna/kontseptsiooni, peaks need esinema töö pealkirjas, eesmärgis, peatükis „Kontseptsioon ja varasemate uuringute tulemused“, meetodite peatükis ning ka tulemuste ja arutelu peatükis. Samuti peavad tekstisisesed viited ja kasutatud kirjanduse loetelu olema üksiheses vastavuses. NB! Kogu lõputöös kasutatud materjal (nt. statistika, kaudsed andmed, illustratiivsed tsitaadid, personaalne suhtlus, spetsiifilised väited, nagu näiteks “ettevõtte ABC on turuliider”, mõõdetav informatsioon turu suuruste ja tööstuste lõikes, jne.) peab olema viidatud nii teksti sees kui kasutatud kirjanduse loetelus. Intervjuusid, mida viite läbi bakalaureusetöö tarbeks, ei kajastata kasutatud kirjanduse loetelus, vaid teksti sees. Kindlasti pole tarvis viidata üldteada faktidele, nagu näiteks “Washington DC on Ameerika Ühendriikide pealinn”.

Viitamine lõputöös

Lõputöös kasutatud akadeemilised allikad ei tohiks olla lihtsalt esitatud ja/või loetletud. Neid tuleb ka analüüsida, nende üle arutleda ja lõputöösse integreerida.

Tabel 8. Viitamise kriteeriumid ja punktid

KRITEERIUM	PUNKTID			
	Viidatud allikate arv , sealhulgas akadeemilised allikad.	2	1	
	20 ja rohkem	10-19		vähem kui 10
Viidatud akadeemiliste allikate arv (eelretsenseeritud artiklid, veel avaldamata teadusartiklid (i.k. <i>working papers</i>), akadeemiliste konverentside ettekanded, raamatud va õpikud)	4	3	1	0
	10 ja rohkem	5 - 9	vähem kui 5	Puuduvad

Selles kontekstis on akadeemilised publikatsioonid/allikad artiklid, artiklite kogumikud, akadeemiliste konverentside materjalid (tingimusel, et nende kirjutamisel/koostamisel on kasutatud akadeemilisi allikaid), raamatud (aga mitte õpikud, va uurimismeetodeid ja uurimisdisaini puudutavad õpikud).

Tabelis 7 toodud ruubrik teeb vahet akadeemilistel allikatel (defineeritud ülal) ja täiendavatel allikatel (kõik teised allikad). Kokku peab bakalaureusetöös olema kasutatud vähemalt 20 allikat, millest vähemalt 10 on akadeemilised.

Peatükk: autorite panus (juhul, kui bakalaureusetööl on kaks autorit)

Juhul kui kaks (maksimaalselt) tudengit kirjutavad bakalaureusetööd koos, tuleb neil lisada veel üks peatükk pikkusega ligikaudu üks lehekülg pärast kokkuvõtet ja enne kasutatud kirjanduse loetelu, kus näidatakse ära töö jaotus kahe autori vahel. Selles peatükis tuleb detailselt kirjeldada, mida ja mil määral kumbki autor tegi. Peatükk võimaldab otsustada, kas autoreid tuleb hinnata erinevalt või sarnaselt. Ideaalis on mõlema autori panus võrdne (50:50). Juhul, kui ühe autori panus on oluliselt suurem (näiteks 60:40) või väiksem võrreldes teise autoriga, kohandatakse hinnet vastavalt sellele. Näiteks kui ühe autori panus on 60% ja teise autori panus 40%, hinnatakse esimest vastavalt eespool toodud ruubrikule ja teise punkte vähendatakse 10% võrra.

Hindamise skaala

Bakalaureusetöö hindamise skaala erineb EBSi tavalisest hindamisskaalast. Bakalaureusetöö hindamisel kasutatakse allolevat skaalat:

A = 90 – 100 (*suurepärase*)

B = 77 – 89 (*väga hea*)

C = 64 – 76 (*hea*)

D = 51 – 63 (*rahuldav*)

F = ... – 50 (*mitterahuldav*)

Bakalaureusetöö hinne kujuneb aritmeetilise keskmisena, mille annavad 2 retsensenti toetudes hindamiskriteeriumite tabelile (ruubrikule). Kolmandat retsensenti kasutatakse juhul, kui kahe esimese retsensendi pakutud hinne erineb enam kui ühe (1) hinde võtta. Kui kolmanda retsensendi kasutamine osutub vajalikuks, siis kujuneb bakalaureusetöö lõplik hinne kolme retsensendi poole antud punktide **mediaansummana**. Näiteks: kui 2 esimest retsensenti hindavad bakalaureusetööd punktidega 55 ja 85 ning kolmas retsensent hindab bakalaureusetööd punktisummaga 95, siis mediaansumma on 85 (hinne B). Kui kolmes retsensent hindab bakalaureusetööd punktisummaga 50, siis mediaansumma on 55 (hinne D). Lõplik hinne ümardatakse alati üles, järgmise täisnumbrini. Näiteks kui lõplik hinne on 89,25, siis ümardatakse see hindeni 90 (hinne A).

Bakalaureusetöö ruubriku ja juhiste sõnastik

Analüütiline/analüüsitud

Tudeng on igakülselt võrrelnud erinevaid materjale (teooriaid, meetodeid, varasemate uuringute tulemusi) ja on teinud neist isiklikud järeldused. Erinevad seisukohti (sh need, mis erinevad tavapärasest) on esitatud ja võrreldud. Seisukohad, definitsioonid ja ettepanekud on kooskõlas bakalaureusetöö eesmärgiga.

Kontseptuaalsed tõendid

Ideed/seisukohad/kontseptsioonid/terminid/definitsioonid/raamistikud/lähenedised, mis tulenevad olemasolevast akadeemilisest kirjandusest.

Kirjeldav/kirjeldatud

Asjakohaseid materjale on kirjeldatud ja/või loetletud, aga erinevate seisukohtade omavaheline seos puudub, st analüüs puudub.

Empiiriline tõend

Uuring, mis on varem läbi viidud ja avaldatud akadeemilises kirjanduses.

Põhjendus

Millegi põhjendamine. Näiteks "Ma viin läbi ettevõtte ABC töötajate rahulolu uuringu, sest personali voolavus on selles ettevõttes viimastel aastatel olnud erakordselt suur ja selle põhjust pole seniajani tuvastatud.

Märksõna/kontseptsioon

Üks (või mitu) peamine kontseptsioon/termin/raamistik/lähenedamine, millega töötatakse. Näiteks kui pealkiri on „Generatsiooni Z kuuluvate klientide ostuotsuse langetamise protsess toidulisandite ostmisel“, siis „ostuotsuse langetamise protsess“ ja „generatsioon Z“ on märksõnad.

Tulemuste esitamine ja tulemuste tõlgendamine

Uuringu käigus saadud tulemused esitatakse tekstina või visuaalselt (numbrid, tabelid, vastused, graafikud, pildid jms).

Tõlgendamine sisaldab tulemuste tähenduse esitamisest uuringu kontekstis (kontseptsioonid, tõendid, uurimismeetodid, uuritav organisatsioon, huvigrupid jne).